

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ & ΔΗΜ. ΚΑΤ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΛΗΞΙΑΡΧΕΙΩΝ

Αθήνα, 27 Ιουλίου 1995

Αριθ. πρωτ. Φ. 42301/13706

ΠΡΟΣ:

- 1) Γενικούς Γραμματείς Περιφερειών.
- 2) Προέδρους Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.
- 3) Νομάρχες
- 4) Περιφερειακούς Διευθυντές
- 5) Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων (μέσω των Περιφερειακών Διοικήσεων με αναπαραγωγή)

Ταχ. Δ/ση : Ευριπίδου 14

Ταχ. Κώδικας : 101 83

TELEX :

TELEFAX :

Πληροφορίες : Κ. Ψάλτη

Τηλέφωνο : 3245152

Αρ. Εγκ. 20

ΘΕΜΑ: "Πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου και πρόσληψη πατρωνύμου και μητρωνύμου".

I. ΓΕΝΙΚΑ

1. Σας γνωρίζουμε ότι στο 608/12.6.1995 Φ Ε Κ τεύχος Β', δημοσιεύθηκε η αριθ. Φ. 42301/12167/28-6-1995 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδόθηκε κατ'εξουσιοδότηση του Ν.Δ. 2573/1953, όπως συμπληρώθηκε και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε και αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τον τρόπο πρόσληψης και αλλαγής επωνύμου και πρόσληψης πατρωνύμου και μητρωνύμου.

2. Η έκδοση της απόφασης αυτής κρίθηκε αναγκαία μετά την ψήφιση του Ν. 2130/1993 (άρθρο 8 παρ.1) με τον οποίο προστέθηκε στο άρθρο μόνο του Ν.Δ. 2573/1953 και δεύτερη παράγραφος και ειδικότερα μετά την ψήφιση του Ν. 2307/1995 (άρθρο 9 παρ.9).

3. Στο τέλος της παρούσης εγκυκλίου κοινοποιούνται:

α) Το Ν.Δ. 2573/1953 και β) Η αριθ. 42301/12167/28-6-1995 Υπουργική απόφαση και παρέχονται κατωτέρω οδηγίες για την ορθή εφαρμογή τους:

II. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ.

Α. Πρόσληψη επωνύμου:

1. Με τις διατάξεις του Κεφ. Α' της κοινοποιούμενης απόφασης παρέχεται η δυνατότητα στο Νομάρχη να δίδει, με απόφασή του, επώνυμο σε πρόσωπο αγνώστων γονέων. Επίσης με όμοια απόφασή του, δύναται να δίδει, σε πρόσωπο αγνώστων γονέων, ως επώνυμο ή πατρώνυμο ή μητρώνυμο το επώνυμο ή το κύριο όνομα κάθε ενήλικα Έλληνα, άν αυτός (ο ενήλικας) το ζητήσει από το Νομάρχη με έγγραφη, αμετάκλητη από του κατατεθεί, δήλωσή του.

2. Προϋπόθεση για την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων του Νομάρχη είναι αφενός μεν, το πρόσωπο να είναι αγνώστων γονέων, αφ' ετέρου δε να μην έχει δοθεί στο πρόσωπο αυτό επώνυμο από το ληξιαρχο, βάσει της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 24 του Ν. 344/1976 περί ληξιαρχικών πράξεων.

Οι λοιπές προϋποθέσεις έκδοσης της απόφασης, τοιχοκόλλησης, υποβολής ~~ερωτήσεων~~, κοινοποίησης κ.λ.π. καθορίζονται λεπτομερώς στην απόφαση και δεν χρήζουν επεξήγησης.

Β. Πρόσληψη πατρωνύμου - μητρωνύμου κ.λ.π.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφ. Β' της ως άνω απόφασης ο Νομάρχης με απόφασή του, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων ή κάθε προσώπου που ασκεί γονική μέριμνα ή επιτροπεία εί αυτών δίδει:

α) πατρώνυμο, μητρώνυμο και οικογενειακό επώνυμο μητέρας σε πρόσωπα αγνώστων γονέων και β) πατρώνυμο σε πρόσωπα που έχουν γεννηθεί χωρίς γάμο των γονέων τους.

2. Σκόπος των διατάξεων των ανωτέρω Κεφ. Α' και Β' είναι να προσβιδόνται στα αγνώστων γονέων και στα γεννημένα, χωρίς γάμο των γονέων τους, παιδιά, κλασικαντικα στοιχεία περί της οικογενειακής

τους προέλευσης, για να εκλείπει, τυπικά τουλάχιστον, από τα επίσημα βιβλία (μητρώα αρρένων, δημοτολόγια κ.λ.π.) ο χαρακτηρισμός τους, ως αγνώστων γονέων ή χωρίς γάμο των γονέων τους. Για το λόγο αυτό κατά την έκδοση πιστοποιητικών, που ζητούνται από τα ίδια τα παιδιά ή από τα φιλανθρωπικά ιδρύματα, είτε από τα μητρώα αρρένων είτε από τα δημοτολόγια, δεν θα αναγράφεται σ'αυτά η ένδειξη της προέλευσης των στοιχείων αυτών.

Γ. Άλλαγή επωνύμου.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφ. Γ' της εν λόγω απόφασης, για την αλλαγή επωνύμου απαιτείται αίτηση του ενδιαφερόμενου ή των γονέων ή του γονέα που ασκούν τη γονική μέριμνα ή του επιτρόπου. Η αίτηση απευθύνεται στο Νομάρχη στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα, στο μητρώο αρρένων ή δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένος ο ενδιαφερόμενος.

Στην αίτηση πρέπει να επισυνάπτονται τα οριζόμενα δικαιολογητικά και να αναγράφεται λεπτομερώς ο σκοπός για τον οποίο επιδιώκεται η μεταβολή του επωνύμου και να δηλώνεται το επώνυμο του οποίου ζητείται η πρόσληψη.

2. Για την αποδοχή ή μή του αιτήματος της αλλαγής του επωνύμου αποφασίζει ο Νομάρχης, υπό τον αυτονόητο περιορισμό ότι με την αλλαγή αυτή δεν επιτυγχάνεται η επιδιώκεται παράνομος ή οπωσδήποτε μή αναγνωριζόμενος από το νόμο σκοπός και πάντοτε με γνώμονα ότι με την αλλαγή του επωνύμου εξυπηρετείται το υλικό και ηθικό συμφέρον του αιτούντος και ειδικότερα όταν η αλλαγή αφορά επώνυμο ανήλικου.

3. Σημειώνουμε ότι, επί περιπτώσεων καταδίκης του αιτούντος την αλλαγή επωνύμου, θα εξετάζεται αν η καταδίκη αποτελεί λόγο μη αλλαγής του επωνύμου, λαμβανομένου υπόψη του πρότερου και μετέπειτα έντιμου βίου του αιτούντος.

4.- Η απόφαση του Νομάρχη με την οποία δέχεται τη ζητηθείσα αλλαγή επωνύμου, κοινοποιείται στις αρχές που τηρούν δημοτολόγιο και μητρώο αρρένων, στο γραφείο ποινικού μητρώου του οικείου Πρωτοδικείου, στην Εισαγγελία και στις Αστυνομικές Αρχές του τόπου γεννήσεως και κατοικίας του ενδιαφερόμενου και στον ίδιο τον ενδιαφερόμενο.

Επιστάται ιδιαίτερα η προσοχή των υπηρεσιών που τηρούν δημοτολόγια και μητρώα αρρένων για την καταχώριση στα βιβλία αυτά, της αλλαγής του επωνύμου και των προσώπων εκείνων που αναφέρονται λεπτομερώς στην παρ.4 του κεφ. Γ' της κοινοποιούμενης απόφασης των οποίων επέρχεται, με την απόφαση του Νομάρχη, αυτοδίκαια αλλαγή του επωνύμου τους.

5.- Επειδή πολλές φορές δημιουργούνται αμφιβολίες, σχετικά με το πότε υπάρχει περίπτωση αλλαγής και πότε διόρθωσης επωνύμου, θεωρούμε σκόπιμο να σας γνωρίσουμε τα ακόλουθα:

Η αλλαγή ή η διόρθωση επωνύμου αποτελεί ζήτημα πραγματικό και πρέπει να ερευνάται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

Κάτ'αρχήν, αλλαγή επωνύμου υπάρχει όταν το πρόσωπο ζητεί να λάβει νέο επώνυμο, διαφορετικό από το επώνυμο του πατέρα ή της μητέρας ή και των δύο, διόρθωση δε, όταν το πρόσωπο ζητεί να προσαρμόσει το εσφαλμένα καταχωρημένο στο μητρώο αρρένων ή δημοτολόγιο επώνυμό του, προς το πατρικό ή το μητρικό ή και τα δύο (πατρικό - μητρικό) και προκειμένου για έγγαμη γυναίκα, πρό της ισχύος του Ν. 1329/1983, προς το επώνυμο τού συζύγου της.

Στην περίπτωση της διόρθωσης, το επώνυμο που έχει καταχωρηθεί εσφαλμένα, συνήθως δεν διαφέρει ουσιαστικά από το ορθό, αλλά διαφέρει από αυτό σε μερικά στοιχεία, τα οποία όμως δεν μεταβάλλουν την προφορά της λέξης σε τέτοιο βαθμό, ώστε να φαίνεται διαφορετική από το ορθό επώνυμο.

Δεν αποκλείεται βέβαια και το ενδεχόμενο ένα πρόσωπο να φέρεται

γραμμένο από λάθος στο μητρώο αρρένων ή στο δημοτολόγιο, με επώνυμο εντελώς διαφορετικό από εκείνο που έπρεπε να φέρει, σύμφωνα με το νόμο και ζητεί να εγγραφεί με το επώνυμο αυτό, το οποίο άλλωστε χρησιμοποιεί ευρύτατα στις εν γένει συναλλαγές του και είναι μ'αυτό γνωστό στην κοινωνία

Και στην περίπτωση αυτή πρόκειται για διόρθωση και όχι για αλλαγή επωνύμου.

Η παραπάνω όμως αρχή, κατά την οποία λαμβάνεται, ως βάση, κατά περίπτωση, το καταχωρημένο στο μητρώο αρρένων ή δημοτολόγιο πατρικό ή μητρικό επώνυμο για να κριθεί αν πρόκειται για αλλαγή ή διόρθωση επωνύμου του κατιόντος δεν είναι απόλυτη και δεν πρέπει να τηρείται ανελαστική.

Είναι πολύ πιθανό το πατρικό ή μητρικό επώνυμο όπως αναγράφεται στο μητρώο αρρένων ή δημοτολόγιο αντίστοιχα, να παρουσιάζει ορισμένες παραλλαγές ως προς τον τονισμό ή την κατάληξη ή άλλα στοιχεία που δημιουργούν διαφορετική προφορά του επωνύμου που αναγράφεται στο μητρώο αρρένων ή δημοτολόγιο, σε σχέση με το επώνυμο το οποίο χρησιμοποιείται από πολλών ετών από τους αιτούντες και τους κατιόντες αυτών σε όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις και εν γένει συναλλαγές τους.

Στις περιπτώσεις αυτές είναι φανερό ότι το πραγματικό επώνυμο είναι αυτό που χρησιμοποιείται από την οικογένεια στις εν γένει εκδηλώσεις της στη ζωή και όχι αυτό που είναι γραμμένο με διαφορετική προφορά στο μητρώο αρρένων και το δημοτολόγιο.

Συνεπώς ~~και~~ στις περιπτώσεις αυτές η ζητούμενη από τους κατιόντες προσαρμογή του επωνύμου τους που αναγράφεται στο μητρώο αρρένων ή το δημοτολόγιο προς το πραγματικό επώνυμο αποτελεί διόρθωση και όχι αλλαγή αυτού.

Η αρμοδιότητα δε αυτή για να κρίνει αν πρόκειται για διόρθωση ή

αλλαγή επωνύμου, ανήκει στο Νομάρχη.

6. Σχετικά με το εδάφ. β' της παρ. 1 του άρθρου μόνου, εδώ θα θέλουμε να διευκρινίσουμε ότι η προσθήκη στοιχείων που λείπουν στα δημοτολόγια αφορά μόνον τις περιπτώσεις εκείνες που ο Νομάρχης δίδε στο χωρίς γάμο γεννημένο τέκνο ή αγνώστων γονέων τέκνο επώνυμο, πατρώνυμο και μητρώνυμο, η δε διόρθωση αναφέρεται στην κατηγορία των παλινοστούτων ομογενών που γράφτηκαν στα δημοτολόγια και μητρώα αρρένων δήμου ή Κοινότητας του Κράτους και ζητούν τη διόρθωση των ονοματεπωνυμικών τους στοιχείων (μεταγλώττιση) σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 18α του Ν. 2130/1993, όπως στη συνέχεια αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 15 του άρθρου 1 του Ν. 2307/1995.

7. Με την παρ. 6 του Κεφ. Γ' της κοινοποιουμένης απόφασης καταργείται η αριθ. 78810/18-12-1984 όμοια Υπουργική απόφαση. Επίσης παύει να ισχύει η αριθ. 43330/Κ.Δ. 6/16-5-1985 κωδικοποιημένη εγκύκλιος του Υπουργείου τούτου.

Με Εντολή Υπουργού
Ο Γεν. Γραμματέας

Κοινοποίηση:

Ν. ΣΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ

1. Υπουργείο Εξωτερικών
 - α) Δ3 Δ/νση Διοικητικών και Δικαστικών Υποθέσεων.
 - β) Όλες τις Προξενικές Αρχές (Διά του ΥΠ. ΕΞ, χωρίς αναπαραγωγή).
2. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
Γενικό Επιτελείο Στρατού
Δ/νση Στρατολογικού/3
σε εκατό αντίτυπα για τον εφοδιασμό των Στρατολογικών Γραφείων
3. Υπουργείο Δικαιοσύνης
Δ/νση Ποινικών και Σωφ/κών Υποθέσεων

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΕΠΙΣΤΑΣΜΕΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΑ ΚΟΥΤΡΑ

4. Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
Δ/ση Κρατικής Ασφάλειας
101.77 - Αθήνα

5. κ.κ. Δημάρχους και Προέδρους
Κοινοτήτων
(Διά των Περιφερειακών Διοικήσεων,
με αναπαραγωγή)

Εσωτερική Διανομή:

Τμήμα Μητρώων & Ληξιαρχείων
σε (10) αντίγραφα.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ επ' αριθ. 2573/1953

Το άρθρο μόνο του ν.δ/τος 2573/1953 (ΦΕΚ 241 Α') "Περί αλλαγής επωνύμου και προσλήφews επωνύμου, πατρωνύμου και μητρωνύμου", όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του ν. 2130/1993 (ΦΕΚ 62 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

Ά ρ θ ρ ο μ ό ν ο

1. Η πρόσληψη και αλλαγή επωνύμου, καθώς και η πρόσληψη πατρωνύμου και μητρωνύμου σε παιδιά γεννηθέντα χωρίς νόμιμο γάμο των γονέων τους ή αγνώστων γονέων γίνεται με απόφαση του Νομάρχη.

Επίσης, η προσθήκη στοιχείων που λείπουν στις εγγραφές στα μητρώα αρρένων ή στα δημοτολόγια, καθώς και η διόρθωση αυτών, εκτός της ηλικίας, για την οποία προβλέπουν ειδικές διατάξεις, γίνεται, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων ή αυτεπάγγελτα, με απόφαση του Νομάρχη.

2. Προκειμένου περί: α) Ελλήνων του εξωτερικού, β) ομογενών αλλοδαπών που αποκτούν την Ελληνική ιθαγένεια και γ) παλινοστούντων ομογενών που έχουν την Ελληνική ιθαγένεια, ο Νομάρχης, προς το σκοπό ξελληνισμού του ονοματεπωνύμου τους, μπορεί να αποφασίσει κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου την αλλαγή, τόσο του επωνύμου, όσο και του κυρίου ονόματος.

Οι ανωτέρω αποφάσεις του Νομάρχη κοινοποιούνται στον αρμόδιο δή-
μη κοινότητα και Στρατολογικό Γραφείο.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύονται στην
Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να καθορίζονται λεπτομέρειες για
τις προϋποθέσεις και τον τρόπο πρόσληψης και αλλαγής επωνύμου και
πρόσληψης πατρωνύμου και μητρωνύμου.

Αθήνα, 8 Ιουλίου 1995